

Ingeborg Vinther, forkvinna í Føroya Arbeðarafelag:

Oljuavbjóðinginn má fáa føroysk fakfeløg at standa saman

-Vit síggja feigin eina oljuvinnu í Føroyum. Men oljufeløgini hava sum fremsta mál profitt og vald. Tað er altavgjerandi, at fakfeløgini í Føroyum tí standa saman sum ein maður. Ongantíð áður hevur tað verið so umráðandi hjá fakfelagsrøsluni at draga eina og somu línu sigur forkvinna í Føroya Arbeðarafelag. Hon heldur eisini, at fakfeløgini heilt náttúrliga eigur at vera við til at mynda útviklingin saman við politikarum vinnulívinum her. Hetta m.a. fyrri at forða fyrri, at vit ikki enda aftur í 80-unum, har eingin stýring varð og útviklingurin tí eisini ikki tók hædd fyrri føroyska samfelagnum.

JAN MÜLLER

-Hetta er eitt sera gott høvi til at savna øll tey føroysku fakfeløgini, sum annars altíð hava staðið alt ov nógv spjodd sigur Ingeborg Vinther, forkvinna í Føroya Arbeðarafelag, nú roynt verður at stinga út í kortið ein felags føroyskan fakfelagspolitikk í sambandi við eina komandi oljuvinnu.

Ingeborg Vinther viðgongur, at føroysku fakfeløgini standa fullkomiliga á berum, tá talan er um at taka av stóru avbjóðingini, sum ein oljuvinnu ber í sær fyrri eitt samfelag.

Tað er tí Føroya Arbeðsgevarafelag hevur sett seg í samband við NOPEF, sum er norski landsfelagsskapurin fyrri øll fakfeløg, sum hava fólk sum limir, ið arbeiða innan oljuvinnuna.

Í hesum sambandi vóru tvey umboð fyrri NOPEF á vitjan í Føroyum herfyri, har tey nýttu høvi at tosa við umboð fyrri fleiri føroysk fakfeløg, teirra millum Føroya Arbeðsgevarafelag, Havnar Arbeðsmannafelag, Havnar Arbeðskvinnufelag, Maskinmeistarafelagið og Handverkarafelagið.

Ingeborg Vinther sigur, at tey fyrst vilja vita, hvussu norsku fakfeløgini hava fyrireikað seg og skipað seg í eina oljuvinnu, og síðani er hetta eisini ein roynd at fáa eitt samstarv í lag, tá ein møguleg oljuvinnu tekur seg upp her hjá okkum.

-Tað, sum er altumráðandi í hesum útviklinginum, er, at føroysku fakfeløgini standa saman. Vit hava fingið at vita, at standa vit ikki saman, tá oljuvinnan tekur dyk á seg, so kann alt gera tað sama. Oljufeløgini skilja bert eitt, og tað er pengar og vald.

Størsta abjóðingin nakrantíð

Forkvinnan í FA dylur ikki yvir, at hetta verður ein tann størsta avbjóðingin, sum føroyska fakfelagsrøslan nakrantíð hevur staðið yvir fyrri, og netup tí er tað so umráðandi at fáa øll fakfeløgini at standa saman sum ein maður. Hon visir m.a. til, at fleiri av oljufeløgnum, sum vilja leita eftir olju her, eru amerikonsk, og

Ingeborg Vinther, formaður í FA dylur ikki yvir, at hetta verður ein tann størsta avbjóðingin, sum føroyska fakfelagsrøslan nakrantíð hevur staðið yvir fyrri, og netup tí er tað so umráðandi at fáa øll fakfeløgini at standa saman sum ein maður

sipar við hesum til, at fakfeløg eru ikki júst so væl dámd í USA.

-Tí mugu vit gera okkum greitt, at tað kann blíva eitt hart stríð at fáa bæði organisastionsviðurskiftini og sáttmálar uppá pláss, tá olja einaferð streymar upp úr undirgrundini.

-Vit fáa onga olju upputtan oljufeløgini eru her - sær tú oljufeløgini sum ein partnara?

-Ein skal ongantíð siga, at ein arbeiðsgevari og ein arbeiðstakari eru í sama báti. Tað plaga arbeiðsgevararnir at siga og ikki vit. Eg meti tí ikki oljufeløgini sum fígginga, men vit skulu hava eitt skilagott samstarv. Og har vita vit av royndum, at er annar parturin veikir íd. fakfeløgini orsakað av spjading, so hava oljufeløgini longu alt valdið frá byrjan av. Og tað er hetta vit í felag mugu byrgja upp

fyrri ikki skal henda.

Ingeborg Vinther sigur, at tað nú ræður um at fáa øll tey føroysku fakfeløgini á tal og verða við til at leggja hetta til rættis. Hon er eitt sindur hugstoytt av, at fleiri av fakfeløgnum, sum tey høvdu kontaktað í sambandi við norsku vitjanina, møttu ikki upp ella lótu als ikki við seg koma.

Sær fram til óna oljuvinnu

Men hvat heldur forkvinna í Føroya størsta fakfelag um eina komandi oljugongd - sær hon feigin, at vit fáa eina oljuvinnu, sum kann geva nógv arbeiði?

-Ja avgjort, men bara um føroyska samfelagið kann fáa nakað skilagott burtur úr, og um føroysk arbeiðsmegi fer at verða brúkt á øllum skjum.

Hon viðgongur, at hetta letur seg bert gera, um vit hava útbúgvit fólk, og tí

heldur hon tað eisini vera so umráðandi longu nú at útbúgva føroyingar til eina komandi oljuvinnu - soleiðis at vit eru fyrireikað, tá oljan kemur.

-Men vit eru bert 45.000 íbúgvur, og verður talan um eina stóra vinnu, so kann skjótt henda, at mangul verður á fólki, og vit verða noydd til at innflyta arbeiðsmegi. Hvat sigur tú til slíka gongd?

-Tað er ein annar spurningur, sum vit mugu taka støðu til ta tíð. Her mugu vit forða fyrri, at gongdin í 80-unum endurtekur seg, har so nógv virkseimi var í gongd í senn, at tað tí varð neyðugt at innflyta nógv fólk uttanifrjá. Eg haldi sjálv, at eisini fakfeløgini eiga at vera við til at tilrættaleggja og avgera komandi útviklingin, soleiðis at vit m.a. kunnu forða fyrri, at støðan frá 80-unum ikki endurtekur seg, har arbeiðs-

gevararnir innfluttu fremm- anda arbeiðsmegi og góvu nógv størri lönir enn føroyskir arbeiðarar vóru vanir við.

Eisini fakfeløgini skulu avgera útviklingin

Forkvinnan í FA sigur, at tað tí ikki bara skulu vera arbeiðsgevarar, politikkarar og oljufeløgini, sum skulu avgera útviklingin og tempoið. -Vit vilja sum fakfeløg vilja so sanniliga eisini vera við at bestemma, hvussu útviklingurin skal síggja út sigur Ingeborg Vinther.

-Men verður olja funnin, skal hon tá í land í Føroyum ella skal hon flytast beinleiðis víðari á marknaðin?

-Vit mugu alla tíðina hugsa um, at oljan skal geva nokk av arbeiði eftir seg í Føroyum.

Ingeborg Vinther heldur,

at norska modellid við Nopef, har øll fakfeløgini eru savnað undir einum taki, er nakað, sum vit eiga at hyggja eftir.

Hon heldur tað vera sera umráðandi, at politikararnir og fakfeløgini ganga hond í hond í hesum útviklinginum. Tí verður ikki borið rætt at kann hetta gerast stórt bakkast fyrri okkum øll.

Síðani norsku fakfelagsfólkini hava verið í Føroyum hevur Føroya Arbeðsgevarafelag eisini havt samband við fakfelagið hjá oljuarbeiðsfólki í Skotlandi. Fakfelagsfólk har ynskja eisini at vera við til at stuðla føroyskum fakfeløgnum til at verða betri fyrireikað uppá eina komandi oljuvinnu.